

Rekenkamercommissie Buren

Aanbiedingsbrief bij het eerste onderzoeksrapport van de Rekenkamercommissie
13 december 2005

Aan de gemeenteraad van Buren

Hierbij bieden wij als Rekenkamercommissie u het rapport "Projectmatig werken in de gemeente Buren" aan.

Wij hebben, conform de in de verordening voorgeschreven procedure, het conceptrapport voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders. De reactie van het college is bijgevoegd. Wij hebben van deze reactie kennis genomen en zien geen aanleiding de inhoud van het rapport aan te passen.

De Rekenkamercommissie is een ondersteunend instrument voor de gemeenteraad. Wij hebben conclusies getrokken op grond van het uitgevoerde onderzoek. In het verlengde daarvan zijn aanbevelingen opgesteld.

De Rekenkamercommissie legt het rapport met de conclusies en aanbevelingen ter kennisneming en besluitvorming aan u voor.

Voorts gaan wij in deze aanbiedingsbrief in op de volgende onderwerpen:

- De missie van de Rekenkamercommissie
- Doel van de Rekenkamercommissie Buren
- Criteria waaraan onderzoeksonderwerpen moeten voldoen
- Gesprekken met raadsfracties
- Gesprek met het college van burgemeester en wethouders/directie

Inleiding

De gemeenteraad van Buren heeft in zijn raadsvergadering van 7 december 2004 de leden van de Rekenkamercommissie benoemd. De Rekenkamercommissie Buren bestaat uit 5 leden, zijnde 3 externe leden en 2 interne leden, zijnde raadsleden. De raadsgriffier is aangewezen als ambtelijk secretaris. De samenstelling van de Rekenkamercommissie Buren is als volgt:

- externe leden: de heren drs. P.H. de Jong (voorzitter), dr. ir. J.M.J. Uijthof en drs. M.A. Koster RA.
- Interne leden: de heren G. Kalkman, lid CDA-fractie, en P.M. van Rheenen (tot 6 september 2005), lid fractie Gemeentebelangen, J.J. de Kock (vanaf 6 september 2005) eveneens lid fractie Gemeentebelangen.
- ambtelijk secretaris: de heer G. van Droffelaar.

Missie van de Rekenkamercommissie Buren

De Rekenkamercommissie Buren wil door middel van haar werkzaamheden bijdragen aan de kwaliteit van het lokale bestuur in de gemeente Buren, aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en aan de versterking van de publieke verantwoording daarover.

Doel Rekenkamercommissie Buren

De Rekenkamercommissie Buren stelt zich ten doel de kwaliteit van het bestuur en het ambtelijk apparaat waar nodig te verbeteren. Dit doet zij door beleid en uitvoering van beleid te toetsen aan criteria van doelmatigheid en doeltreffendheid.

Naast de doelmatigheid en doeltreffendheid kan de Rekenkamercommissie ook de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur onderzoeken. De commissie zal rechtmatigheid-aspecten in haar onderzoeken betrekken als dat wenselijk is met het oog op een evenwichtige oordeelsvorming.

De accountant heeft in eerste instantie tot taak om voor de gemeenteraad de rechtmatigheid te onderzoeken. De Rekenkamercommissie Buren besteedt tevens aandacht aan de randvoorwaarden voor goed bestuur, zoals integriteit, democratische besluitvorming en publieke verantwoording.

Hoe wil ze dit doel bereiken?

De Rekenkamercommissie Buren wil haar doel bereiken door onafhankelijk onderzoek uit te voeren en adviezen te geven, hierover te rapporteren en te publiceren. Het accent ligt daarbij op het leren en verbeteren. Met haar onderzoeken wil de commissie dus niet alleen laten zien wat er fout gaat, maar geeft ze ook adviezen hoe het beter kan in de duale omgeving van het lokale bestuur in Buren. De Rekenkamercommissie is geen 'afrekenkamer'.

De Rekenkamercommissie Buren vindt het belangrijk dat voor iedereen helder is hoe zij tot haar keuze van te onderzoeken onderwerpen komt. Daarvoor heeft zij criteria opgesteld waaraan een onderwerp in ieder geval moet voldoen. De criteria staan in willekeurige volgorde.

Criteria waaraan onderzoeksonderwerpen moeten voldoen

De criteria waar een te onderzoeken onderwerp aan moet voldoen zijn:

- Is het onderwerp een prioriteit binnen het gemeentelijke beleid?
- Is er sprake van een groot maatschappelijk belang?
- Is er sprake van een groot financieel belang?
- Is er sprake van risico's voor de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid?
- Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen (het college uit hoofde van artikel 213a van de gemeentewet, de accountant, een onderzoeksbureau, etc.)?
- Is de Rekenkamercommissie in het bijzonder geschikt om onderzoek te doen naar het onderwerp op basis van haar bevoegdheden, kennis of vaardigheden?
- Is er voldoende variatie in de onderwerpen die de rekenkamer in één jaar en over de jaren heen onderzoekt?

De Rekenkamercommissie Buren bepaalt zelf welke onderwerpen zij onderzoekt. Het is mogelijk en wenselijk om de gebruikers van de onderzoeksresultaten bij het afwegingsproces te betrekken. Hierbij kan op de eerste plaats aan de gemeenteraad worden gedacht, maar zeker ook aan de inwoners van de gemeente en organisaties die in de gemeente Buren gevestigd zijn.

Verkenning onderwerpen

Bij de start van haar werkzaamheden heeft de Rekenkamercommissie zich georiënteerd over onderwerpen die de Rekenkamercommissie zou kunnen gaan onderzoeken. Daartoe zijn gesprekken belegd met alle fracties van de gemeenteraad. In deze gesprekken heeft de Rekenkamercommissie zich voorgesteld en aangegeven hoe zij te werk zou willen gaan.

Gesprekken met raadsfracties

Aan de fracties werd gevraagd welke verwachtingen zij van de Rekenkamercommissie hebben en welke suggesties voor onderzoeksthema's gedaan zouden kunnen worden. Ook heeft de Rekenkamercommissie na de gesprekken met de fracties een vergelijkbaar gesprek gevoerd met het college van burgemeester en wethouders. Daaruit kwamen de volgende thema's naar voren:

- automatisering;
- organisatieonderzoek: formatieomvang, loonkostenontwikkeling, doelmatigheid van bedrijfsvoering, planning, budgettering; budgetvolgsysteem (actuele boekhouding), hebben aanpassingen van de organisatie het beoogde effect gehad?
- kwaliteitszorgsysteem;
- subsidiebeleid;
- risicogebieden zoals Wet Werk en Bijstand;
- brandweer: benchmarking;
- Masterplan Maurik; leidraad projectmatig werken;
- tevredenheid medewerkers; motivatie; samenwerkingsgezindheid; kwaliteit dienstverlening;
- kaderstelling, meetbare doelen;

- project nieuwbouw gemeentehuis;
- meerkosten exploitatie gemeentehuis;
- project Duurzaam Veilig;
- procesverloop aanvraag en afgifte bouwvergunningen;
- eigendommenbeleid.

In de genoemde thema's heeft de Rekenkamercommissie twee hoofdlijnen onderscheiden:

1. op welke wijze de Rekenkamercommissie de gemeenteraad kan ondersteunen bij kaderstelling - het formuleren van randvoorwaarden waarbinnen het college van burgemeester en wethouders beleid over veiligheid, wonen, werken, milieu en verkeer ontwikkelt en uitvoert - en controle op hoofdlijnen;
2. de gemeenteraad is er onvoldoende van overtuigd dat de gemeentelijke bedrijfsvoering doelmatig en doeltreffend is en wil door onderzoek meer inzicht in het functioneren van het ambtelijk apparaat.

Gesprek met het college van burgemeester en wethouders/directie

Aansluitend aan de interviews met de raadsfracties heeft de Rekenkamercommissie een gesprek gevoerd met burgemeester en wethouders. Het college van burgemeester en wethouders stemt in met de intenties van de Rekenkamercommissie, zoals weergegeven in de startnotitie. Vanuit het college wordt vervolgens een overzicht gegeven van de acties die onder andere in het kader van de verordeningen ex artikel 212 en 213 van de Gemeentewet de komende tijd worden opgepakt:

- subsidiebeleid (evaluatie en rechtmatigheid)
- aanbesteding- en inkoopprocedures (beschrijven proces administratieve organisatie)
- grondexploitatie (idem)
- budgetbeheer (optimaliseren)
- financiën (beschrijven proces administratieve organisatie)
- inwonerszaken, verklaringen over gedrag (beschrijven proces administratieve organisatie).

Op de genoemde acties wordt een uitgebreide toelichting gegeven. De genoemde acties worden uiterlijk 1 juli 2005 afgerond. Een overzicht van de acties werd bijgevoegd.

Het college benadrukte dat aan de Rekenkamercommissie voor de uitoefening van de functie alle medewerking wordt toegezegd. Wel moet er ruimte zijn om in onderling overleg zaken in te plannen. Worden er bij het onderzoek in deze zin obstakels geconstateerd, dan kan direct contact worden gezocht met de voorzitter van het college van burgemeester en wethouders.